

MİM KEMAL ÖKE VE MÜZİK TERAPİ ÜZERİNE DÜŞÜNCELERİ*

Mim Kemal Öke And His Thoughts On Music Therapy

DOI NO: 10.5578/amrj.27738

Gamze KOR¹
Çağhan ADAR²

Özet

Müzik bireyleri sadece eğlendirmek amacıyla değil, geçmişten beri tedavi amaçlıda kullanılmaktadır. Müzik, ruhsal yapının kötü olduğu durumlarda değil, iyi olduğu durumlarda da insanı etkilemektedir. İletişimin sözsüz biçimi olması açısından müzik çok etkilidir. Müzik terapi bireylerin fiziksel, psikolojik, sosyal ve zihinsel ihtiyaçlarını karşılamada müziği ve müzik aktivitelerini kullanan bir bilim alanıdır. Özellikle zihinsel engelli ve agresif insanların tedavilerinde kullanılmıştır. Dünyanın birçok yerinde kullanılan müzik terapi tekniğinin ülkemizdeki merkezi Edirne'dir. Türkiye'den başka birçok ülkede de kullanılan müzik ile tedavi başta Amerika olmak üzere pek çok ülkede kullanılmaktadır.

Bu çalışmada, Mim Kemal Öke tarafından yazılmış olan İlahlarla Dans, Aşkla Dans ve Kaderle Dans gibi kitaplarında farklı ülkelerde ki müzik ile tedavi yöntemleri incelenmiştir. Çalışmanın alana katkı sağlayıcı, özgün ve konu üzerinde yeni çalışmalara destek olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Terapi, Kültür.

Abstract

Music used not only entertain individuals but also therapeutic purposes since the past. Music affects peoples both In cases has bad the spiritual nature and In cases has good the spiritual nature. Music in terms of being non-verbal form of communication is very effective. Music therapy is a science which is their physical, psychological, social and intellectual needs using music and musical activities. Used especially in mentally handicapped people and aggressive peoples treatment. Edirne is center in our country of of

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzik Anasanat Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi.

² Yrd. Doç., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, cadar@aku.edu.tr

*Bu makale; 28-30.06.2016 tarihleri arasında Kütahya'da düzenlenen "VII. Hisarlı Ahmet Sempozyumu"nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

music therapy techniques that used in many parts of the World. Music therapy used in many other countries, from Turkey, especially America.

This work examined books, which was treatment with the music of different countries, like dancing with the gods, dance with love and dance with destiny written by Mim Kemal Öke. It is thought that the study would contribute to the field, support original and new studies about this issue.

Key Words: Music, Music Thrapy, Culture.

GİRİŞ

Evrende her şeyin bir frekansı vardır. Dalga hareketlerinden ortaya çıkaran titreşimlerin her birine ses dalgası denir. Ses dalgalarının hareketleri sonucunda bir müzik oluşur. Bu müzik türleri, asırlardan beri tedavide kullanılmaktadır.

“Müzik terapi”, sanat terapi yöntemlerinden biri olup; aslı Yunanca olan ve seslerin sanat çerçevesinde düzenlenmesi anlamına gelen “müzik” kelimesi ile hastaların bakımı ve iyileştirilmesi için gerekli önlem ve çareleri bulmak anlamını taşıyan “terapi” kelimesinin birlikte kullanılmasından oluşmuştur (Akt, Eren: 2013).

Dünya Müzik Terapi Federasyonu, müzikle tedaviyi şu şekilde tanımlamaktadır. ‘Bir kişi veya grubun fiziksel, duygusal, sosyal ve kognitif ihtiyaçlarını karşılamak üzere gereksindiği iletişim, ilişki, öğrenme, ifade, mobilizasyon, organizasyon ve diğer ilgili terapötik öğeleri geliştirmek ve artırmak için müziğin ve/ veya müzikal elemanların (ses, ritim, melodi ve harmoni) eğitilmiş bir müzik terapisti tarafından tasarlanarak kullanılması’ olarak tanımlar (Birkan, 2014: 37).

Müzikle tedavi bizi tarihte çok eski zamanlara götürmektedir. Antik yunan döneminden, Türk-İslam medeniyetlerine farklı coğrafyalarda yaşamış farklı kültürler müzikle tedaviyi kullanmış ve bu alanda ciddi çalışmalar yapılmıştır.

Müzik Terapi Tarihi

Müzikle tedavi tarihi, tıp tarihi kadar eskiye gitmektedir. Çünkü insanlar, tedavi araçlarını çoğu kez bir arada kullanmışlardır. Eski Yunan mitolojisinde güzel lir çalmasıyla tanınan Apollon, hem müziğin hem de hekimliğin tanrısı sayılmış ve lir çalarak insanların sıkıntılarını

gidermiştir. Eski Yunanlılarda müzik, her türlü erdemın esası olduğu düşünöldüğünden, ruhun eğitimi ve arınmasında büyük bir etmen olarak kabul edilmiştir.

Araç müzik terapi tarihinden şu şekilde bahsetmektedir; Müzik terapisi, bireylerin iyilik halini korumayı ve sağlığını geliştirmeyi hedefleyen alternatif bir tedavi yöntemidir. Müzikle tedavinin dünyada ve Türkiye’ de binlerce yıllık bir geçmişi vardır. İlk zamanlardaki insanlar, hastalıklara kötü ruh ve cin adı verilen varlıkların neden olduğuna inanırlardı. Bu kötü varlıkların neden olduğu hastalıklar, sihirbaz ve şamanların öncölüğünde tedavi törenleriyle kontrol altına alınmaya çalışılırdı. Bu tedavi törenlerinin vazgeçilmez öğeleri ise müzik, dans, ritim ve şarkılardı (2012: 9).

Kurt ise müzik terapi tarihinden şu şekilde bahsetmektedir; İlk çağlarda insanlar hastalıklara kötü ruh ve cinlerin neden olduğunu kabul etmişlerdir. Bu kötü ruh ve cinler tarihin bilinen ilk hekimleri olan şamanlar tarafından gerçekleştirilen törenlerde müzik, dans, ritim ve şarkılarla kovulmaya çalışılmıştır. M.Ö. 400 yılında Platon müziğin ahenk ve ritmi ile ruhun derinliklerine etki ederek bireye hoşgörü ve rahatlık verdiğini belirtmiştir. Birçok medeniyette müziğin insanların duygularını yoğunlaştıran özelliğinden yararlanarak müziği hastalıkların tedavisinde kullanmıştır. Eski Yunan ve Roma’da müziğin insanı sıkıntılardan kurtarmada etkisi olduğuna inanılmıştır. Eski Mısır’da müzik hastalara güç vermek için ve doğum sırasında kullanılmıştır. Çin Filozofu Konfüçyüs’e göre de müzik yapıldığı zaman kişilerarası ilişkiler düzelir, gözler parlar, kulaklar daha keskin olur, kanın hareketi ve dolaşımı sakinleşir (2014: 20).

“Eski Roma’da ise Celsus ve Areteus, müziğin ruhu yatıştırdığını ve ruh hastalıklarını iyi ettiğini söylemiştir. MÖ 250-184 yılları arasında yaşayan Romalı şair Titus Maccius Platus “Charmides” adlı şarkısının yaralara iyi geldiğine değinmiştir. Mısırlılar da doğum sırasında müziği kullanmışlardır. Büyük Çin filozofu Konfüçyus müzik terapi hakkında “müzik yapıldığı zaman kişilerarası ilişkiler düzelir, gözler parlar, kulaklar keskin olur, kanın hareketi ve dolanımı sakinleşir” ifadesi ile müziğin insanlar üzerindeki etkilerine dikkat çekmiştir” (Horuz, 2014: 29).

Dünya’da Müzik Terapi

Tarihin ilk dönemlerinde şamanlarla başlayan müziğin terapötik kullanımını Antik ve Ortaçağ’da Batı medeniyetinde de etkisini

göstermiştir. Bekiroğlu çalışmasında dünyada müzik ile tedaviden şu şekilde bahsetmektedir; Müzikle tedavinin dünyada ve Türkiye’de binlerce yıllık bir geçmişi vardır. İlk insanlar, kötü ruh veya cin adı verilen varlıkların hastalıklara neden olduklarına inanırlardı. Bu kötü varlıklar sihirbaz veya şamanların öncülüğünde gerçekleştirilen tedavi törenleriyle kontrol altına alınmaya çalışılırdı. Müzik, dans, ritm ve şarkılar da bu tedavi törenlerinin vazgeçilmez öğeleriydi. Antik döneme kadar hastalıkları tedavi etmek ya da kötü ruhları bedenden çıkarmak için kullanılan hızlı, yavaş, sert ya da yumuşak melodiler ile ikna ve etkileyici sözlerden oluşan şarkılar müzikle tedavinin temelini oluşturmuştur. İlkçağ düşünürleri, müziğin temelini içinde yaşadığımız evrenin doğal ritmik düzenine ve uyumuna bağlamışlardır. Ay, güneş, gezegenler, gece-gündüz, mevsimler her biri belli bir ritim içinde devinen, belli bir uyum sergileyen nesne ve olaylardır. Ayrıca, insan bedeninin yapısı, işleyişi de müzikteki ritim ve uyum öğelerini taşımaktadır (2011: 31).

Bekiroğlu çalışmasında müzik terapi geçmişinden şu şekilde bahsetmektedir; Özellikle II. dünya savaşı sonrası yaralı askerlerin tedavisinde müzik kullanımı ile bu dalın farkına varılmıştır. Avrupa ve ABD’de 1950’lerden itibaren müzikle terapi daha da yaygınlaşmış ve 1980’den sonra müzik terapi alanında oldukça ilerlemeler kaydedilmiştir. Bugün ABD ve Avrupa’da pek çok üniversitede müziğin tedavide kullanımına dair ciddi araştırmalar ve deneyler yapılmaktadır (2011: 32).

Günümüzde ise dünyada müzik ile tedaviye yönelik birçok yeni çalışma yapılmakta, üniversitelerde bu alanda eğitimler verilmektedir. Dünya genelinde bu alanda eğitim veren birçok dernek kurulmuş, buralarda hem eğitim hem de tedavi amaçlı çalışmalar yapılmaktadır. Türkiye, Norveç, Letonya, Japonya, İngiltere, Arjantin, Brezilya, Mısır gibi çeşitli ülkelerde müzikle tedavi merkezleri bulunmaktadır. Ayrıca bu ülkelerden bazıları üniversite lisans eğitimlerinde müzik terapi bölümlerini bünyesinde bulundurmaktadır. Çeşitli müzik terapi dernekleri çalışmalarını beraber yürüterek bireylerin ruh ve bedensel sağlıklarına kavuşmalarında önemli çalışmalar yaparak tıp dünyası içerisinde etkin bir rol oynamaktadır. Dünyada müzik terapi alanında kurulmuş en önemli derneklerin başında Amerikan Müzik Terapi Birliği gelmektedir. Bu kuruluş 1997 yılında müzik tedaviyi “İhtiyaç duyan bireylerin fiziksel, psikolojik, sosyal ve zihinsel ihtiyaçlarını karşılamada müziği ve müzik aktivitelerini kullanan bir uzmanlık dalı” olarak tanımlamıştır (Horuz, 2014: 26).

Türkiye’de Müzik Terapi

Türklerde ilk ciddi müzikle tedavi Osmanlı devleti zamanında görülmekle beraber, Orta Asya’da Anadolu öncesi zamanda Baksı adı verilen Şaman müzisyenler tarafından, çeşitli hastalıklar için tedavi çalışmaları yapılmıştır. Hala bu faaliyetlerini sürdüren Baksılar Orta Asya Türkler arasında yaşamaktadırlar.

“Yazılı kaynaklara göre Uygur Türklerinin bilinen en eski müzik örnekleri günümüzden 6000– 8000 yılları öncesine kadar dayanmaktadır. Doğu Türkistan Medeniyet Numuneleri adlı araştırma dergisinin 1985 yılında yayınlanan birinci sayısındaki bir incelemede Hoten vilayetine bağlı Çerçen kazasındaki Mülçe Irmağı çevresinde bulunan Mingyarkaya resminde dans eden figürlere rastlanılmıştır. Arkeologların bilimsel araştırmalarına göre bu kaya resimleri zamanımızdan 6000 –8000 yıl öncesine aittir. Uygur Türklerinin 3000 yıl önce Şaman dinine mensup olduğu çağlarda Şaman, Pirhon ve Bahşılar şarkılar söylemek ve dans etmek yoluyla hasta tedavi seansları ve törenleri icra ederlerdi. Uygur Türkleri eski zamanlarda ölülerini şarkı söyleyerek ve dans ederek uğurlarlardı” (Gençel, 2006: 699).

Gençel çalışmasında Türkler ’de müzik ile tedavi tarihini şu şekilde anlatmaktadır; Müzikle tedavi geleneğinin Türk toplumlarında yaklaşık 6 bin yıllık bir geçmişi vardı. Türklerde ilk ciddi müzikle tedavi çalışmalarının Selçuklularda ve Osmanlılarda görülmektedir. Türklerin göç ettiği Anadolu’da müzikle tedavi konusunda oluşturulan ilk kurumların şifahaneler olduğu bilinmektedir. İlk şifahane 900 yıl önce Selçuklu Sultanı Nureddin Zengi tarafından Şam’da yapılan Nureddin Hastanesi’dir. Bu hastanenin dışında, İstanbul’da yapılan Fatih Darüşşifası ve Edirne’deki Edirne Darüşşifası (II. Bayezid Külliyesi) müzikle tedavinin gerçekleştirildiği en önemli kurumlardandır (2006: 699-700). Özellikle Edirne Darüşşifası Osmanlıda en önemli müzik ile tedavi merkezi olarak bilinmektedir. İlk kuruluş aşamasında birçok hastalığı tedavi amaçlı kurulan hastane ilerleyen dönemlerde ruh hastalarına yönelik hizmet vermeye başlamış ve hastalar, dönemin tıp bilgi ve ilaçlarının yanı sıra, su sesi, musiki ile tedavi edilmişlerdir.

Türkiye’de müzikle tedavi konusunda akademik eğitim veren herhangi bir kurum bulunmamaktadır. Ancak özel iki merkez olan TÜTEM ve TÛMATA (Türk Musikisini Araştırma ve Tanıtma Grubu) ‘da Türk Müziği ile tedavi çalışmaları yapılmaktadır. Dünyada olduğu

gibi Türkiye’de de müzikle tedavinin önemi anlaşılmış ve bu alanda bilimsel çalışmalar yapılmaya başlanmıştır (<http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/Ucaner-Ozturk.pdf>).

Mim Kemal Öke

İlahlarla Dans isimli kitabında Öke’den şu şekilde bahsedilmektedir; 1955 yılında İstanbul’da doğdu. İlköğretimini Şişli Terakki Lisesi’nde bitirdi. 1973’te Robert Kolej’den mezun olduktan sonra İngiltere’ye giderek, Cambridge Üniversitesi’nde iktisat ve tarih alanlarında yüksek tahsilini tamamladı. Sussex, Cambridge ve İstanbul Üniversitesi’nde siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler ihtisası yaptı. 1979’da BM Genel Sekreterliğine bağlı Filistin Dairesinde uzman olarak çalıştı.

1980’de Türkiye’ye gelerek akademik kariyere girdi. Boğaziçi Üniversitesi’nde 1984’te doçent, 1990’da profesör oldu. Akademik kariyeri boyunca araştırmaya hep öncelik verdi. Türkçe, İngilizce, Arapça ve Urduca yayınlanmış yirmiyi aşkın eseri vardır (2011:4). Öke’nin kitaplarından bazılarını şu şekilde sıralayabiliriz;

- Adı Yemen'dir
- Aşkın Ekolojisi
- Aşkla Dans/ Türkler, Tasavvuf ve Musiki
- Bilgi Çağı ve Türkiye/ Tarihin Süzgecinden
- Bilinmeyen Tarihimiz /Tarihin Süzgecinden
- Cuntalar ve Cemaatler Küresel Toplumda Dışlanan Demokrasi
- Derviş ve Komutan: Özgürlük - Güvenlik Sarkacındaki Türkiye'nin Kimlik Sorunsalı
- Dervişin Seyir Defteri
- Din Ordu Gerilimi Küresel Toplumda Dışlanan Demokrasi
- Dini Hasbihal
- Duvardaki Kan
- Düşler ve Entrikalar Demokrat Parti Dönemi Türk Dış Politikası
- Ermeni Sorunu / Yüzyılın Kan Davası 1914-1923
- Ertuğrul Fırkateyni Faciası ve Türk-Japon İlişkinin Başlangıcı
- Filistin Sorunu Siyonizm'den Uygurluklar Çatışmasına
- Günbatımı
- Hilafet Hareketleri
- Irak Savaşı Günlüğü
- İki Gavı Enam/ Abdülkadir ve Abdüsselam

- İlahlarla Dans/ Ritim, Raks ve Afrika Ruhü
- Kaderle Dans Özgürlük - Güvenlik Kısılcımdaki Latin Amerika'da Kimlik Sorunsalı
- Kılıç ve Ney
- Kutsal Topraklarda Casuslar Savaşı
- Küresel Ekonomi Politik Modernitenin Kırılma Noktası
- Küresel Toplum
- Milli Mücadele Dönemi'nde Yemen-Türkiye İlişkileri/İmam Yahya-Mustafa Kemal Paşa Yazışmaları
- Mustafa Kemal Paşa ve İslam Dünyası Hilafet Hareketi
- Musul Komplosu 1918-1926
- Musul Meselesi Kronolojisi 1918-1926
- Musul-Kürdistan Sorunu
- Orta Asya Türk Cumhuriyeti
- Ömer Fevzi Mardin Gazi ve Sufi
- Saraydaki Casus/ Gizli Belgelerle Abdülhamid Devri ve İngiliz Ajanı Yahudi: Vambery
- Siyonizm ve Filistin Sorunu
- Sultan Osman
- Sürgündeki Sevda/ Kızılelma
- The Armenian Question
- Türk Dünyası
- Yaralı Ceylanlar Kulübü
- Yaşanmamış Anılar

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma, içeriği, yöntemi ve amacı bakımından tarama modelini esas alan betimsel bir araştırmadır. Betimleme araştırmasıyla konu üzerinde bir durum tespiti yapılmaya çalışılmış, konu var olduğu şekliyle araştırılmıştır.

“Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır” (Karasar, 2009: 77).

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Evren, en genel anlamıyla araştırmanın yapılacağı alanı genellemek amacıyla kullanılan bir terimdir. Evrende yapılan incelemeler çok geniş kapsamlı, maliyetli, oldukça uzun zaman kaybına

neden olur. Cebeci'ye göre evren; "Bir alan araştırmasında araştırma yapılacak problem alanının tamamına denir" (2010: 49).

Evren geniş kapsamlı, maliyetli ve uzun zaman alacağından dolayı, araştırmanın evrenini daha da sınırlandırmak için araştırmanın örnekleme çıkarılır. Örneklem, araştırmanın evreninin bir bölümünün alınıp, yalnızca seçilen kısmın incelendiği bölümdür. Araştırılmasına imkân olmayan evrenler kendi içinde örneklemlere ayrılırlar ve farklı farklı incelenebilirler.

Örneklem araştırma yöntemleriyle ilgili önemli bir konu olarak ele alınmaktadır. Kimi zaman araştırmaların, evrenin tamamında yapılması mümkün değildir. Bu nedenle evrenin yerine örneklem üzerinde çalışılır ve evrenin geneline ilişkin genellemelere ulaşılması tercih edilir (Erkılınc, 2011: 5).

Bu araştırmada, Türkiye'de yayınlanan müzik terapi üzerine yapılmış yayınlar araştırmamızın evrenini oluşturmaktadır. Örneklemimiz ise Mim Kemal Öke tarafından yazılan kitaplar ile sınırlanmaktadır.

Veri Toplama Yöntemi

Araştırmada verilere ulaşılabilmesi amacıyla, kaynak taraması yöntemi kullanılarak veriler elde edilmiştir.

Bulgular ve Yorumlar

İncelenen üç kitaptan ilki olan 'Kaderle Dans'' da şaman ayinlerinden ve davulun önemi üzerine sıkça durulmaktadır. Şaman toplumlarında Antropologlar tarafından kutsal sayıldığı bildirilen davulun simgesel olarak güneşi tasvir ettiğine inanılmaktadır. İnkalar kendilerini Güneşin Çocukları'' olarak tanımlamaktadırlar. Davulların çoğu zaman yuvarlak aletler olmasının sebebi güneşe benzetilmesindedir. Davul şamanlarda bir tür iletişim aracı olarak görülür ve şaman davulu çalmaya başladığında madde aleminden manevi alem arasında bir köprü kurmaktadır. Bu ayinler psikolojik şifa özelliğine sahiptirler. Bu sebeple şaman kötü ruhları iyi ruhların yardımı ile kovmakta ve cemaatini ruhen ferahlatmaktadır.

İnanışa göre Afrika Cembesi bünyesinde üç ruhu taşır;

1. Yapıldığı kütük yani ağacın ruhu
2. Üzerine gerilen deri yani hayvanın ruhu

3. Ve onu çalan insanın ruhu. Üçünün ritmi birleşince davul kutsal sesleri üretmeye başlayacaktır.

Davul şamanlarda bir tür iletişim aracı olarak görülür ve şaman davulu çalmaya başladığında madde aleminden manevi alem arasında bir köprü kurmaktadır. (Şamanizm’de bu ayın ruhları davet için yapılmaktadır. Her ruhun kendine özgü ritmi vardır ve şaman hangi ruhla iletişime geçmek isterse onun ritmini çalar)

Şaman ayinlerinde inanışa göre hastalar iyileşmekte ve dilekler kabul olmaktadır.

Bu ayinler Latin Amerika’nın çeşitli bölgelerinde “voodoo” ve “santeria” gibi isimler almaktadır.

“Aşkla Dans” adlı kitapta da davulun ve şaman ayinlerinin önemi vurgulanmaktadır. Davul bizzat şamanlar tarafından kutsal ruhların yönlendirmesiyle ve trans halindeyken imal edilir. Yapılan davul asla yere koyulmaz. Çünkü davullar ruhları barındıran kap olarak nitelendirilmektedir. Şaman ölünce davulu aile mirası olarak görülür ve bir törenle varise intikal eder. Bu görevin amacı hastaları iyileştirmek ve insanlara neşe vermektir. Başka bir bölümde İbn-i Sina Eş-şifa adlı eserinin bir cildini müziğe ayırmış ve müziğin tedavi edici özelliğinden bahsedilmektedir.

Aynı zamanda mûsikînin usûl makam ve ses bileşkesi olduğu düşünüldüğünde bu öğelerin ayrı ayrı ve birlikte insan üzerindeki psikolojik ve fizyolojik etkileri araştırılarak ortaya çıkan bulgulara göre müzik gelişim davranış ve öğrenim bozukluğu çeken çocuklara ve gençlere alzheimer tipi unutkan sendromundan mustarip yaşlılara ve bazı psikiyatrik vakalarda sağaltıcı özelliكتedir.

Kitapta, Halveti meşrep Osmanlı hekimbaşısı Gevrekzade’ nin müzikle tedavi konusunda yazdığı risaleden bahsedilmiştir. Gevrekzade’ye göre nabız atışlarının düzgün olmaması-yani ritminin bozulması- vücutta ciddi rahatsızlıkların sebebidir. Gevrekzade, bu bilgilere sahip olmayan ve musiki usullerini bilmeyen hekimin hastalıkları da teşhis edemeyeceğini ileri sürüyordu. Dahası, Hekimbaşı, Osmanlı musikisindeki makamların etkileyiş ilmine de vakıftı. Aslında Gevrekzade istisna değildi; bu bilgiler Osmanlı devrinde hem musikişinaslar tarafından hem de hekimler tarafından zaten biliniyordu. Müzikle tedaviyi Türkler kurumsallaştırmıştır, Bu alanda açılan hastaneler (İstanbul, Edirne, Bursa) gibi kentlerde dar-üş-şifa’lar bu amaçla kurulmuştur. Müzikle tedavi öyle hafife alınıp,

amatörce tatbik edilebilecek bir saha değildir. Bu konuda ülkemizde bu konuda ciddi araştırmalara rastlamak sevindiricidir. Ayrıca kitapta tasavvuf ve musiki konusuna değinilmiştir ve sema ayinlerinin ruhu ehlileştirdiği ve dinginlik, huzur sağladığından da bahsedilmiştir.

İncelenen bir diğer kitap ise İlahlarla Dans adını taşımaktadır. Şamanizm ve davuldan sıkça bahsedilmektedir. Ritim ve raksın önemi vurgulanmaktadır. Raks ve ritim Afrikalılar için hayatta mutlu olmak stresi ve depresyonu gidermek için bir araç olarak görüldüğü bilinmektedir. Sonuç olarak Asya'dan Afrika'ya kadar tüm toplumlarda müzik şifa üretici bir katalizör olarak uygarlık tarihine mal olmuştur.

Sonuç

Asya'dan Afrika'ya kadar tüm toplumlarda müzik şifa üretici bir katalizör olarak uygarlık tarihine mal olmuştur. Müzikle tedavinin uygulanacak hedef kitlenin havzasındaki değerlerden çıkartılması gereği önem arz etmektedir. Konu bölgesel olarak ele alan bu çalışmalar incelendiğinde özellikle davulun şamanlarda bir tür iletişim aracı olarak görüldüğü ve şaman davulu çalmaya başladığında madde âleminden manevi âlem arasında bir köprü kurulduğu sonucuna ulaşmaktayız. Bu ayinler psikolojik şifa özelliğine sahip olduğu ve bu sebeple şamanların kötü ruhları iyi ruhların yardımı ile kovduğu ve cemaatini ruhen ferahladığı bilgilerini ulaşmaktayız. Yine Osmanlıda 'da müzik ile tedavinin uygulandığı, bu konuda birçok tedavi merkezinin de kurulduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, müzik ile tedavinin asırlar öncesinde başladığı ve günümüzde bu alanda yapılan bilimsel çalışmalar doğrultusunda tedavi merkezleri kurulduğu görülmektedir.

KAYNAKÇA

Araç, B. (2012), Müzik Terapinin Cerrahi Yoğun Bakım Hastalarının Yaşam Bulgularına Etkisi, İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmış YL. Tezi, Malatya

Bekiroğlu, T. (2011), Klasik Türk Müziğinin Hipertansiyon Hastalarının Kan Basınçlarına Ve Anksiyete Düzeylerine Etkisi, Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmış YL. Tezi, Gaziantep

- Birkan, I. Z. (2014). Müzikle Tedavi, Tarihi Gelişimi ve Uygulamaları, Ankara Akupunktur ve Tamamlayıcı Tıp Dergisi, s. 37.
- Cebeci, S. (2010). Bilimsel Araştırma ve Yazma Teknikleri. İstanbul: Alfa Yayıncılık.
- Eren, B. (2013). The Science and Education at the Beginning of the 21th Century in Turkey. St. Kliment Ohridski University Press, Sofia. s. 1049-1058.
- Erkılınç, C. (2011), Bilimsel Araştırmalarda Evren Ve Örneklem, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Edirne
- Gencil, Ö. (2006), Müzikle Tedavi, Kastamonu Eğitim Dergisi Ekim 2006 Cilt:14 No:2, s.697-706, Kastamonu
- Horuz, D. (2014), Göğüs Hastalıkları Servisinde Yatan Koah Hastalarında Müzik Terapisinin Anksiyete ve Bazı Klinik Bulgulara Etkisi, Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmış YL. Tezi, Zonguldak
- Karasar, N. (2009), Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara
- Kurt, D. (2014), Müzik Terapisinin Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Yalnızlık Hissi Üzerine Etkisi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmış YL. Tezi, İstanbul
- Öke, K. M. (2010). Kaderle Dans, İstanbul: Başlık Yayın Grubu.
- Öke, K. M. (2011). İlahlarla Dans, İstanbul: Başlık Yayın Grubu.
- Öke, K. M. (2012). Aşkla Dans, İstanbul: İlgi Kültür Sanat Yayıncılık.
- Uçaner, B, Öztürk, B. (2009). Türkiye’de ve Dünyada Müzikle Tedavi Uygulamalar.

<http://www.muzikegitimcileri.net/bilimsel/bildiri/Ucaner-Ozturk.pdf>.